

Bryssel den 29.5.2013
COM(2013) 381 final

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

**om fastställande av om Belgien har vidtagit effektiva åtgärder för att följa rådets
rekommendation av den 2 december 2009**

{SWD(2013) 381 final}

Rekommendation till

RÅDETS BESLUT

om fastställande av om Belgien har vidtagit effektiva åtgärder för att följa rådets rekommendation av den 2 december 2009

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 126.8,

med beaktande av Europeiska kommissionens rekommendation, och

av följande skäl:

- (1) Enligt artikel 126 i fördraget skall medlemsstaterna undvika alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser.
- (2) Stabilitets- och tillväxtpakten grundas på målet om sunda offentliga finanser, som ett sätt att stärka förutsättningarna för prisstabilitet och stark varaktig tillväxt som kan bidra till ökad sysselsättning. Stabilitets- och tillväxtpakten omfattar rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott¹, som antogs i syfte att främja en snabb korrigering av alltför stora underskott i de offentliga finanserna.
- (3) På kommissionens rekommendation fastslog rådet i sitt beslut av den 2 december 2009 i enlighet med artikel 126.6 att det förelåg ett alltför stort underskott i Belgien². På kommissionens rekommendation antog rådet samma dag också rekommendationer enligt artikel 126.7, där de belgiska myndigheterna uppmanades att vidta åtgärder på medellång sikt för att senast 2012 få ned underskottet under 3 % av BNP.
- (4) För att få ned det offentliga underskottet till under 3 % av BNP på ett trovärdigt och hållbart sätt, rekommenderades de belgiska myndigheterna konkret att a) under 2010 genomföra de underskottminskande åtgärder som planerats i utkastet till budgeten för 2010 och öka den planerade finanspolitiska ansträngningen under 2011 och 2012, b) under perioden 2010–2012 åstadkomma en finanspolitisk ansträngning på i genomsnitt ¾ % av BNP per år, vilket också torde bidra till att den offentliga bruttoskuldkvoten åter börjar minska och genom tillräckliga primära överskott närmar sig referensvärdet i

¹ EGT L 209, 2.8.1997, s. 6.

² EUT L 125, 21.5.2010, s. 34. Alla handlingar som rör förfarandet vid alltför stora underskott i fråga om Belgien finns tillgängliga på följande webbplats:
http://ec.europa.eu/economy_finance/economic_governance/sgp/deficit/countries/belgium_en.htm

tillfredsställande takt, c) närmare ange vilka åtgärder som krävs för att, om konjunkturen så tillåter, korrigera det alltför stora underskottet senast 2012 samt minska underskottet snabbare, om de ekonomiska eller finanspolitiska villkoren blir bättre än väntat vid den tidpunkt då rekommendationerna vid alltför stora underskott, och d) stärka övervakningsmekanismerna för att se till att de finanspolitiska målen efterlevs. I sina rekommendationer fastställde rådet den 2 juni 2010 som tidsfrist för att vidta effektiva åtgärder i enlighet med bestämmelserna i artikel 3.4 i förordning (EG) nr 1467/97.

- (5) I kommissionens höstprognos 2009, som låg till grund för rådets rekommendation enligt artikel 126.7 i EUF-fördraget av den 2 december 2009, prognostiserades att den belgiska ekonomin skulle öka med 0,6 % år 2010 och 1,5 % under 2011. År 2012 låg bortom prognosens horisont, men om man utgår från en gradvis korrigering av det stora negativa produktionsgapet till 2015, kunde högre tillväxt förväntas under 2012 än under 2011. BNP-tillväxten under 2010 var betydligt högre än det resultat som förväntades i kommissionens höstprognos 2009, och under 2011 var den något större än de beräknade 1,5 %, medan den belgiska ekonomin under 2012 krympte med 0,2 %.
- (6) Den 15 juni 2010 drog kommissionen slutsatsen att Belgien på grundval av kommissionens vårprognos 2010 hade vidtagit effektiva åtgärder i enlighet med rådets rekommendation av den 2 december 2009 för att få ned det offentliga underskottet under referensvärdet på 3 % av BNP. Kommissionen ansåg att inga ytterligare steg i förfarandet vid alltför stora underskott därför var nödvändiga vid den tidpunkten.
- (7) Kommissionens höstprognos 2011 visade att det fanns risk för att 2009 års rekommendation vid alltför stora underskott inte skulle efterlevas, med tanke på att underskottströskeln på 3 % av BNP fortfarande kraftigt överskreds nära tidsfristens utgång, i avsaknad av en budget för 2012, och på det faktum att den finanspolitiska ansträngning som gjorts fram till dess inte var så kraftig som rekommenderat. Därför uttryckte kommissionen sin oro och uppmanade Belgien att vidta nödvändiga åtgärder i tid för att undvika att förfarandet vid alltför stora underskott måste skärpas. I december 2011 enades den nybildade belgiska regeringen om ett budgetförslag. Den 11 januari 2012 drog kommissionen, utgående från det makroekonomiska scenario som rådde vid den tidpunkten (en beräknad tillväxt på 0,9 % i kommissionens höstprognos 2011), konsolideringsåtgärderna i budgeten och den ytterligare frysningen, slutsatsen att den offentliga bruttoskulden skulle nå upp till 2,9 % av BNP år 2012. Kommissionen ansåg därför att det, i fråga om Belgien, inte behövdes några ytterligare steg i förfarandet vid alltför stora underskott vid den tidpunkten.
- (8) En ny bedömning av de åtgärder som vidtagits av Belgien för att korrigera det alltför stora underskottet till 2012 i enlighet med rådets rekommendation enligt artikel 126.7 i fördraget föranleder följande konstateranden:
 - Efter meddelandet om alltför stora underskott för 2012 års offentliga underskott och dess validering av kommissionen (Eurostat) hamnade 2012 års underskott på 3,9 % av BNP. Detta berodde delvis på det akuta behovet av att rekapitalisera bankgruppen Dexia i slutet av 2012, vilket också fick en negativ inverkan på 0,8 % av BNP för det offentliga underskottet. Även utan denna transaktion skulle tidsfristen emellertid inte ha kunnat hållas, eftersom landet hade ett underskott på 3,2 % av BNP utan att räkna med de negativa engångsföljderna av den insatsen.

Dessutom innehöll 2012 års budget betydande underskottsminskande engångsåtgärder, som uppskattas till ungefär 0,4 % av BNP.

- Det primära saldot förbättrades från ett underskott på 1,9 % av BNP 2009 till 0,4 % av BNP under 2010, medan det i stort sett förblev stabilt under 2011. Under 2012 ökade det primära underskottet till 0,5 % på grund av effekterna av rekapitaliseringen av Dexia, utan vilka det primära saldot skulle ha kunnat uppvisa ett överskott på 0,3 % av BNP.
- Den genomsnittliga årliga finanspolitiska ansträngningen sedan 2010 uppskattas till 0,3 % av BNP, vilket är betydligt lägre än de ¾ % av BNP som rådet rekommenderat. Också efter korrigering för effekterna av den reviderade potentiella produktionstillväxten och inkomstutvecklingen är den justerade genomsnittliga finanspolitiska ansträngningen mindre än hälften av det som rekommenderats. En bottom-up-beräkning tyder på att den kumulativa nettoeffekten av diskretionära åtgärder av varaktigt slag ligger på cirka 2 % av BNP under perioden 2010-2012. Denna beräkning inbegriper både underskottsminskande åtgärder och utgiftsökningar som i viss mån beror på politiska beslut i det förflutna (t.ex. välfärdsanpassningar av sociala förmåner, snabbt stigande lönesubventioner till företag) som delvis uppväger konsolideringsansträngningarna. Dessutom har dessa diskretionära åtgärder motsvarande 2 % av BNP varit otillräckliga för att uppväga den autonomt uppåtgående trenden i de offentliga utgifterna till följd av den åldrande befolkningen och samtidigt uppnå den rekommenderade förbättringen av det strukturella saldot under konsolideringsperioden.
- Under 2010 genomförde Belgien i stort sett de underskottsminskande åtgärderna som planerat, vilket ledde till en strukturell förbättring på ½ % av BNP, varav ¼ procentenhet tack vare kraftigt sjunkande ränteutgifter. Det nominella underskottet minskade från 5,6 % av BNP under 2009 (vilket inbegrep 0,6 % av negativa engångsfaktorer) till 3,8 % av BNP, vilket är betydligt lägre än målet på 4,8 % av BNP som de belgiska myndigheterna annonserat i stabilitetsprogrammet från januari 2010, tack vare det oväntat goda makroekonomiska resultatet. Under 2010 ökade BNP med 2,4 %, jämfört med en väntad ökning på 0,6 % när rekommendationen enligt förfarandet vid alltför stora underskott utfärdades.
- Trots relativt gynnsamma makroekonomiska förhållanden under första halvåret 2011 (årlig BNP-tillväxt på 1,8 %) minskade det nominella saldot endast marginellt det året, till 3,7 % av BNP, jämfört med målet på 3,6 % av BNP i 2011 års stabilitetsprogram. Det strukturella saldot försämrades med 0,1 % under 2011. Därför lyckades Belgien inte dra nytta av det relativt goda konjunkturläget för att minska sitt underskott, delvis på grund av det politiska dödläget på federal nivå mellan valet i juni 2010 och december 2011.
- I december 2011 tog den nybildade belgiska regeringen upp en rad konsolideringsåtgärder i 2012 års budget. Dessa uppgår, enligt budgeten och 2012 års stabilitetsprogram, till ca. 3 % av BNP. Kompletterande åtgärder vidtogs i mars 2012 och oktober 2012 för att kompensera de negativa konsekvenserna för budgeten av den ekonomiska nedgången. I slutet av 2012 var den belgiska och den franska regeringen tvungna att öka kapitalet i bankgruppen Dexia, i syfte att rätta till en negativ nettoställning och möjliggöra en avveckling av gruppen under

ordnade former. För Belgien fick detta en negativ engångseffekt på underskottet på 0,8 % av BNP. Trots en mekanism för ökad övervakning påverkade konjunkturedgången dessutom de offentliga intäkterna mer än väntat, vilket resulterade i ett underskott på federal nivå på 2,7 % av BNP, utan att räkna med effekterna av Dexia-insatsen, jämfört med målet på 2,4 %. Dessutom visade det sig inom ramen för underskottsmeddelandet i april 2013 att de lokala förvaltningarna hade missat sitt underskottsmål (-0,3 % av BNP i stället för -0,2 %), vilket bara till viss del uppvägdes av ett bättre än förväntat resultat i regioner och kommuner (-0,1 % av BNP i stället för -0,2 %). Det strukturella saldot beräknas ha förbättrats med ½ % av BNP under 2012. Stora statliga åtgärder har delvis tillintetgjorts av ökade ränteutgifter, en negativ effekt av den automatiska indexeringen av löner och sociala förmåner för att kompensera för tidigare inflationen, och en kraftig ökning av pensionsutgifterna.

- Den offentliga skulden ökade från 84,0% av BNP 2007 till 99,6% av BNP under 2012. Dynamiken bakom underskottet och BNP står för omkring 6,5 % av ökningen, medan yttre faktorer uppgår till ungefär 9 procentenheter, främst på grund av räddningsinsatser i form av kapitaltillskott inom finanssektorn.
- (9) Belgien vidtog en del åtgärder för att stärka övervakningsmekanismerna i syfte att se till att de finanspolitiska målen efterlevs, t.ex. inrättandet av en övervakningskommitté under 2010 och en utbyggd övervakning av budgetgenomförandet under 2012. Inga nämnvärda framsteg har emellertid gjorts för att anpassa det finanspolitiska ramverket i syfte att göra de finanspolitiska målen bindande på federal nivå och nivåerna under federal nivå, eller för öka insynen i bördefördelningen och redovisningsskyldigheten över olika nivåer av den offentliga sektorn.
- (10) Detta leder till slutsatsen att Belgiens reaktioner på rådets rekommendation enligt artikel 126.7 i EUF-fördraget av den 2 december 2009 har varit otillräckliga. Belgien har inte avhjälpt det alltför stora underskottet till 2012. Den finanspolitiska ansträngningen når inte på långa vägar upp till vad som rekommenderades av rådet, och var helt obefintlig under 2011.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Belgien har inte vidtagit effektiva åtgärder för att följa rådets rekommendation av den 7 december 2009 i enlighet med artikel 126.2 i fördraget.

Artikel 2

Detta beslut riktar sig till Belgien.

Utfärdat i Bryssel den

*På rådets vägnar
Ordförande*